

สารบัญ

หน้า

คำนำ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ปัญหาวิจัย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการศึกษา	1-1
1.2 วิธีการศึกษา	1-2
1.3 ผลการศึกษาโดยสังเขป	1-2
1.4 ข้อจำกัดของการศึกษา	1-3
1.5 นิยาม	1-4
1.6 การเสนอผลการวิจัย	1-5

บทที่ 2 ธุรกิจ รัฐ และคอร์รัปชัน : กรอบทฤษฎี

2.1 รัฐบาลคอร์รัปชันในประเทศกำลังพัฒนาของ O.E.G. Johnson	2-1
2.2 การแสวงหาค่าเช่าทางเศรษฐกิจ (Rent-seeking) และปัญหาการคอร์รัปชัน	2-10
2.3 การคอร์รัปชันในสังคมไทย	2-12
2.3.1 ภาพรวมการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทย	2-12
2.3.2 การคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างในสังคมไทย	2-16
2.4 สรุป	2-27

บทที่ 3 โครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ (คลองด่าน)

3.1 ความเป็นมา	3-2
3.2 ประเด็นปัญหา	3-11
3.2.1 การจัดจ้างผู้ดำเนินโครงการ	3-11
3.2.2 ความไม่โปร่งใสในการจัดหาที่ดิน	3-20
3.2.3 เรื่องผลประโยชน์ที่ทับซ้อน	3-25
3.2.4 เรื่องการใช้ประโยชน์จากพื้นที่โครงการ	3-33
3.2.5 การมีส่วนร่วมของประชาชนและผลกระทบต่อชุมชน	3-34
3.2.6 ข้อถกเถียงเชิงกฎหมาย	3-37
3.2.7 ภูมิประเทศของพื้นที่ ความเหมาะสมของเทคโนโลยี และประสิทธิภาพของระบบบำบัด	3-39

3.2.8 แหล่งทุนสนับสนุนโครงการ	3-43
3.3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	3-47
3.3.1 ความสมบูรณ์ของการศึกษาโครงการ	3-48
3.3.2 ความคุ้มค่าของโครงการ	3-49
3.3.3 การจัดจ้างโดยวิธีเหมารวมออกแบบและก่อสร้าง Turnkey	3-51
3.3.4 ผลประโยชน์ที่ทับซ้อน	3-52

บทที่ 4 โครงการเขื่อนทดน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

4.1 บทนำ : การร่วมมือระหว่างข้าราชการประจำ ธุรกิจ และรัฐมนตรี กับการคอร์รัปชัน	4-1
4.2 จุดมุ่งหมายและความสำคัญของการศึกษา	4-1
4.3 การคอร์รัปชันในระบบราชการไทย	4-3
4.4 แบบจำลองของการทุจริตโดยข้าราชการประจำ (Administrative Corruption)	4-7
4.5 ความเป็นมาของโครงการ	4-13
4.6 ลำดับการดำเนินงานโครงการเขื่อนทดน้ำบางปะกง	4-21
4.7 ผลกระทบของโครงการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำบางปะกง	4-29
4.7.1 ผลกระทบของเขื่อนต่อสิ่งแวดล้อม	4-29
4.7.2 ผลกระทบของเขื่อนด้านเศรษฐกิจ	4-33
4.8 การบริหารจัดการโครงการเขื่อนทดน้ำบางปะกง (Project Management)	4-35
4.8.1 การขาดบูรณาการระหว่างหน่วยงาน (Integration) และการขาดองค์ประกอบที่สำคัญของโครงการ	4-35
4.8.2 มุมมองการบริหารจัดการลุ่มน้ำ	4-36
4.8.3 ปัจจัยที่นำไปสู่การผิดพลาด	4-37
4.8.4 การพัฒนาลุ่มน้ำและบทบาทของกรมชลประทานในภาพรวม	4-37
4.8.5 แนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำบางปะกงและแม่น้ำสาขา	4-38
4.9 เศรษฐศาสตร์การเมืองเรื่องของเขื่อนบางปะกง	4-38
4.9.1 ขั้นตอนการจัดทำโครงการและการอนุมัติโครงการ	4-38
4.9.2 การคอร์รัปชันในกระบวนการสร้างเขื่อน	4-41
4.10 สรุปและอภิปรายทั่วไป	4-49
4.10.1 กระบวนการวางแผนโครงการเขื่อนทดน้ำบางปะกงขาดความโปร่งใส	4-49
4.10.2 รูปแบบการร่วมมือระหว่างข้าราชการ ธุรกิจเอกชน และนักการเมือง	4-50

4.10.3 แบบแผนการทุจริตโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่	4-55
4.10.4 ผลกระทบของการทุจริตโครงการเชื่อมบางปะกง	4-62
4.10.5 ข้อเสนอแนะ	4-62

บทที่ 5 โครงการสนามบินหนองงูเห่า

5.1 ดำเนินงานขบวนการคอร์รัปชันบนผลประโยชน์แล่น	5-5
5.2 พัฒนาการของรูปแบบการคอร์รัปชัน	5-23
5.2.1 การหลีกเลี่ยงระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง	5-23
5.2.2 วิธีการทุจริตการประมูลงานโครงการหนองงูเห่า	5-50
5.2.3 ทุจริต รัฐ และคอร์รัปชัน	5-67
5.2.4 แนวโน้มการทุจริต	5-72
5.2.5 สรุป	5-74
5.3 กรณีศึกษาเชิงลึก	5-75
5.3.1 กรณีศึกษาเรื่องโครงการก่อสร้างอาคารผู้โดยสาร สนามบินหนองงูเห่า	5-75
5.3.2 กรณีศึกษาเรื่องโครงการปรับปรุงคุณภาพดินสำหรับระบบงานถนน	5-100
5.4 สรุปและข้อเสนอแนะ	5-111

บทที่ 6 กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง : ประสิทธิภาพจากต่างประเทศ

6.1 ประเทศฮ่องกง	6-4
6.1.1 โครงสร้างกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศฮ่องกงและการเปรียบเทียบกับกฎระเบียบของประเทศไทย	6-4
6.2 ประเทศเดนมาร์ก	6-16
6.2.1 โครงสร้างกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศเดนมาร์กและการเปรียบเทียบกับกฎระเบียบของประเทศไทย	6-16
6.3 ประเทศเยอรมัน	6-23
6.2.1 โครงสร้างกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของประเทศเยอรมันและการเปรียบเทียบกับกฎระเบียบของประเทศไทย	6-23
6.4 สรุปและข้อเสนอแนะ	6-29

บทที่ 7 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ภาพรวมความร่วมมือระหว่างธุรกิจและรัฐ : การสมยอมในการจัดจ้างใน

โครงการของรัฐ

7-1

7.1.1 สาเหตุของการสมยอม

7-1

7.1.2 กระบวนการ รูปแบบ วิธีการ และลำดับขั้นในการสมยอม

7-5

7.1.3 อัตราเรียกเก็บเงินพิเศษในขบวนการคอร์รัปชันในวงการค้าสร้างไทย

7-13

7.1.4 ปัญหาของการสมยอมกันและการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

7-15

7.2 สรุปข้อค้นพบสำคัญของโครงการวิจัย

7-17

7.3 ข้อเสนอแนะด้านนโยบายและมาตรการลดการคอร์รัปชันที่เป็นความร่วมมือ

ระหว่างธุรกิจและรัฐ กรณีการแก้ปัญหาการสมยอมในการจัดจ้างภาครัฐ

7-21

7.4 ปัจฉิมลิขิต

7-24

บรรณานุกรม

1

ภาคผนวก โครงการจัดการน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดสมุทรปราการ (คลองด่าน)

(1)

ภาคผนวก โครงการเขื่อนทดน้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา

(37)

ภาคผนวก โครงการสนามบินหนองงูเห่า

(71)

ภาคผนวก พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อ

หน่วยงานของรัฐ พ.ศ.2542

(103)